

- 32 Etiam alii dotantes tenentur ad secundam amissa prima.
 - 33 Clarus ubi dotans est in culpa, male solvendo primam, & quomodo dicta culpa adesse dicatur.
 - 34 Obligatio patris transfunditur in heredem, & bona, ut etiam transfunditur obligatio aliorum ascendentium.
 - 35 Non autem transfunditur illa transforalium, & de ratione differentie.
 - 36 In quo differat heres patris defuncti ab ipso patre vivente.
 - 37 Post patrem eiusque heredem succedit, obligatio avi, aliorumque ascendentium ex latere paterno.
 - 38 Deinde matris, & avi materni.
 - 39 Prius est detrahenda dos ex fideicommissio ascendenti lateris materni, quam teneatur mater vivens.
 - 40 De ratione ob quam equalis deberet esse obligatio matris, ac fratrum cum patre.
 - 41 Postea succedit obligatio fratrum utrimque, & quid de consanguineis, & uterinis, ac sororibus, patruo, avunculo, amita, & matertera.
 - 42 Quid de filio, an teneatur dotare matrem.
 - 43 Excepto patre, omnium aliorum obligatio est subsidiaria, & quid de avo immediato.
 - 44 De obligatione defloratoris, vel raptoris.
 - 45 Quid de Domino feudi, de agnato excludente a successione, & de tutore.
 - 46 De patre adoptivo, seu arrogatore.
 - 47 De obligatione vassallorum dotandis filiam Domini, & de obligatione socii dotandi filiam socii.
 - 48 An obligatio legalis dotandi sit iure actionis, vel officio iudicis.
- De concursu dotandarum, ac ordine inter eas servando.
- 49 Distinguntur octo casus, ac singuli examinantur.
 - 50 Quod etiam in hac materia intrat regula qui prior &c.
 - 51 Relicta dote primæ filie maritandæ alienius, an si primo nata moriatur, cadatur legatum.
 - 52 Et an intret dicta regula qui prior, &c. & an attendatur prioritas etatis, vel maritacionis.
 - 53 De ordine inter puellas familie, vel generis.
 - 54 Quod quandoque dote subsidium prestandum puellis in genere, applicetur in majori summa illis de sanguine fundatoris, & cum privilegio.
 - 55 De concursu plurium stupratarum, vel raptarum.
- De dote constituenda ex dispositione hominis, an sit subsidiaria, an implicitam habeat conditionem matrimonii, an convenire possit nuptis, & an prouino matrimonio conveniat alteri, & que conditiones illi adjectæ servandæ sint, vel sperandæ.
- 56 Recensentur plures questiones cadentes sub dote constituenda ex dispositione hominis.
 - 57 Ubi agitur de dote debita ex dispositione hominis favore certe persona, tunc non requiritur qualitas subsidiæ, sed debetur etiam aliunde provise.
 - 58 Idem ubi dos succedit loco legitime, vel successione.
 - 59 Quid ubi ordinar fideicommissi, exclusæ feminis, mandet eas dotari, an intelligatur in subsidium iuxta dispositionem iuris.
 - 60 Quid de dotali subsidio debito per mortem familie.
 - 61 Subsidia dotalia, quæ per pia loca, vel ex pia dispositione distribuuntur puellis Civitatis, conveniunt tantum pauperibus.
 - 62 Cui incumbat onus probandi pauperem, vel idoneitatem puellæ.
 - 63 De aliis questionibus præferim circa cautionem super huiusmodi piis subsidiis.
 - 64 An dote succedente loco legitime non subintelligitur conditio matrimonii, & si adiciatur reijcitur.
 - 65 Quid ubi dos relicta fuit dicta conditione, vel alio onere, excedit legitimam, an subsineatur in toto, vel in excessu.
 - 66 Ubi dos succedit loco legitime, non subintelligitur conditio matrimonii in dispositione per ultimam voluntatem.
 - 67 Secus autem illa per actum inter vivos.

- 68 Ubi non succedit loco legitime, subintelligitur dicta conditio matrimonii, a quo dos nomen, & essentiam requirit.
 - 69 Quid in eligentibus vitam calibem in pia domo, vel sub pio instituto.
 - 70 Id quod habetur nu. 70. procedit, nisi de diversa voluntate constat, & quando constare dicatur.
 - 71 De effectibus resultantibus ex dicta conditione subintelligentia.
 - 72 An postea dicta implicita conditio matrimonii intelligatur de futuro, vel etiam de præterito, adeo ut dispositio conveniat etiam nuptis.
 - 73 Distinguentur sunt casus, quorum primus est in dispositione patris ad favorem filie, que nubat, ac aliunde dotem habeat.
 - 74 Quid ubi deinde ipse pater maritavit, & dotavit.
 - 75 Si deinde minorem dotem, an filia petat residuum.
 - 76 An pia subsidia dotalia danda pauperibus puellis conveniant nuptis.
 - 77 Quid de dotibus, vel subsidiis quæ debentur per montes familiarum, an conveniant nuptis.
 - 78 Quid de dote relicta certe persona tunc nupte, idque disponenti cognitur erat.
 - 79 Sed quid ubi de tempore dispositionis, vel postea vivente disponente, sed ignaro, sequuntur sit matrimonium, plures referuntur opiniones.
 - 80 An conditio matrimonii intelligatur solum de primo, vel de aliis successibus.
 - 81 An dispositio de dote prestanda pro matrimonio carnali, conveniat matrimonio spirituali, & contra.
 - 82 Sub dispositione de dote prestanda, sub certa restrictione, vel conditione, quod non cedat materie prohibite viduitatis.
 - 83 Quod hodie in praxi non detur casus prohibite viduitatis, & de ratione.
 - 84 Quare conditio temporis etiam incerti, non sit prohibita, neque prohibita viduitatem inducat.
 - 85 Difficultates circa has condiciones, percutiunt magis materiam matrimonialem ad quam remissio, quia est potius quam dotali inspectio congruit.
 - 86 In eo, qui obligatus est dotare, de his non queritur.
 - 87 De distinctione, an conditio sit tanquam pana, seu modus, vel tanquam conditio.
 - 88 De restitutione in integrum adversus contraventionem.
 - 89 De aliis questionibus voluntatis in hac materia remissive.
- De dote constituenda ex bonis fideicommissi ad materiam Auth. res que, C. comm. delegat.
- 90 Pro dote ulla non provisarum, detrabi possunt bona fideicommissaria.
 - 91 Quod id de stricto iure procedat in solis filiis primi gradus.
 - 92 Contrarium verius, ut procedat in omnibus descendentes, sive fideicommissum sit ascendenti paterni, sive materni lateris.
 - 93 Qui ordo inter plura fideicommissa servari debeat.
 - 94 Non procedat in fideicommissis transversalis, vel extranei.
 - 95 Etiam si descendentes nate, vel concepti sint post mortem testatoris, vel legitime consumpta sit.
 - 96 Competit hoc beneficium etiam naturalibus tantum.
 - 97 At etiam si expressa prohibito accedat.
 - 98 Quid si testator mandet id fieri debere cum fructibus, & que cautela detur.
 - 99 Vel taxet certam summam pro his dotibus dandam.
 - 100 Etiam totum fideicommissum everti potest, si totum est necessarium, quod declaratur quomodo procedat.
 - 101 Procedit etiam pro dote monialium, sub cuius nomine quid veniat, declaratur.
 - 102 Tam in fideicommissis universali, quam particulari, sed an aliquis ordo servari debeat.
 - 103 Et an servari debeat ordo in bonis eiusdem fideicommissi.
 - 104 Atque sive per ultimam voluntatem, sive per contractum, fideicommissum ordinatum sit.
 - 105 Etiam in primogenituris, & majoratibus, non tamen in illis Hispaniarum.
 - 106 Etiam pro secunda dote, sive pro prima jam nupta.
 - 107 An pro augmento, quod vir decedens uxori extraneæ constituat.

- 108 Et an pro iuris, seu fructibus dotis.
 - 109 Sub generica obligatione bonorum veniunt fideicommissaria, idemque processus executivus.
 - 110 Quid fideicommissum est divisum inter plures lineas, an femine unius licet petant dotem ab bonis obventis in aliam lineam.
 - 111 Quod in multis in hac materia ratio repugnet.
 - 112 Expendantur plures huius beneficii rationes, & que sit probabilior.
 - 113 De ratione, ob quam dote constituenda, magis quam restituenda, hoc beneficium competere debeat.
 - 114 Et præferim quod dote restituenda nulla ratio congruat.
 - 115 Quod non teneatur pater asscurare dotem, nisi eam recipiat.
 - 116 Quod regulariter idem beneficium competat dote restituenda.
 - 117 Etiam simuliter circet fideicommissum, & incompetentiam detractionum.
 - 118 Vel negligat cautelam investimenti.
 - 119 Que reputetur vera ratio huius beneficii.
 - 120 Idem beneficium competit etiam pro lucro.
 - 121 Est redimendum subsidiarium, ubi alia bona non adsint.
 - 122 Etiam si accedat fideicommissi præceptum de dotando, & quando secus.
 - 123 Extantibus bonis liberis, alienatio bonorum fideicommissariorum est nulla.
 - 124 Cui incumbat onus probandi existentiam, vel non existentiam bonorum liberorum, distinguitur inter alterum, & eum.
 - 125 Quando est impositus census pro dote quis dicatur actor, vel reus.
 - 126 Pro dote potest imponi census aliam sine pecunia numerata.
 - 127 Quando vix dicatur gerere etiam irrita.
 - 128 Que dicantur bona libera, & quod intricata panes tertio, vel extra provinciam non sint talia.
 - 129 Quales debeant esse dotalia.
 - 130 Distinguntur in hoc dos constituenda, & restituenda, & de ratione.
 - 131 Fideicommissarius succedit injuribus mulieris super bonis liberis, & mulier teneatur dicta iura cedere.
 - 132 Quomodo providendum sit quando speretur, ut bona libera recuperari possint.
 - 133 Si non sint fidejussores, an mulier teneatur istos excutere.
 - 134 Quando in odium mulieris culpa, vel negligentia bona libera, que non extant, habenda sint pro extantibus, exemplificatur.
 - 135 Quid in casu transactionis.
 - 136 An dicatur in culpa mulier, que negligat asscuracionem constante matrimonio.
 - 137 Denegatur beneficium dote incongrua, & confessate.
 - 138 Item mulieri indignè nubenti, vel ipsi mulieri indignè.
 - 139 Quid de uxore naturalis tantum, seu legitima.
 - 140 Quid de uxore putativa.
 - 141 Hoc beneficium est transmissibile ad heredes.
 - 142 Ubi dos extrahi potest ex fructibus, non debet distrabi fors, & distinguitur.
 - 143 An bona a fideicommissis extrahita ad illud redeant soluto matrimonio, vel supervenitis bonis liberis, distinguitur.
 - 144 Quod debeat apponi in hac dote pactum reversionum.
 - 145 De aliis ad materiam remissive.
- An de bonis feudalibus, vel emphyteuticis, seu alias alienari prohibitis, & in libero commercio non existentibus dos constituitur, vel restitui possit, & in quo dos sit in hoc privilegiata.
- 146 Distinguntur bona sub hac inspectione cadentia.
 - 147 An Regna, & suprema dominia in dotem dari possint, vel pro dote obligari.
 - 148 An Principes teneantur servare leges.
 - 149 In Calabria, & bonis iurisdictionalibus allodialibus nulla adeest prohibitio dandi in dotem.
 - 150 Secus in aliquibus locis ex iure municipali.
 - 151 Mulier feudataria seipsam dotando dare potest in dotem feudum inestimatum, & sine pacto lucris, secus estimatum, vel cum dicto pacto.

- 152 Idemque si pater, vel frater feudatarius doret.
 - 153 Quid de obligatione feudi pro restitutione dote remissive, & de paragio debito famini super feudo.
 - 154 Quod antiquis utraque Sicilia citra, & ultra unum esset Regnum, easdemque haberet leges, & de divisione.
 - 155 Conclusio de qua nu. 151. non procedit in Regno Neapolitano quoad ipsum feudum.
 - 156 Sed feudi commoditas etiam ibi dari potest in dotem.
 - 157 Si feudum de facto datur licet nulliter, vir facit fructus suos.
 - 158 Revocata alienatione feudi veniunt fructus restituendi, sed emptor obtinet interesse pretii, & quomodo id procedat.
 - 159 Neque in dicto Regno feuda pro dote obligari possunt.
 - 160 De assensu generali super obligatione feudorum ex gratia concessa Neapolitanis.
 - 161 Quid de officiis venalibus, aliisque iuribus regalibus.
 - 162 De bonis emphyteuticis, an dari possint in dotem.
 - 163 Quid ex Statuto Urbis, & an comprehendat Ecclesias, & Ecclesiasticos.
 - 164 An uxor patitur caducitatem ex culpa viri.
 - 165 An usufructus, vel aliud jus personale, seu vitium alium datur in dotem, & quomodo, & quid veniat in restitutione.
 - 166 De Statutis inhabilitantibus forenses ad acquisitionem bonorum, an prohibeant dari in dotem, & quando dicta Statuta locum habeant.
- De taxa dote congruæ, seu de paragio quomodo faciendæ sit, & que dicantur nuptiæ pares, vel impares, seu indignæ, & de Statutis, seu legibus dotium moderatoriis.
- 167 Omnis legis, vel hominis obligatio dotandi intelligitur, de dote congrua.
 - 168 Distinguntur plures casus in quibus agatur de taxa dote congrua, seu de paragio.
 - 169 An dos debita per partem viventem esse debeat ad mensuram legitimam.
 - 170 De circumstantiis, que attendi debent pro taxa paragii, seu dote congrua.
 - 171 Quomodo taxari debeat dos Monialium patre vivente.
 - 172 Et de eiusdem dote appenditiis, & quid sub illarum nomine veniat.
 - 173 De dote debenda per patrem pro nuptiis indignis, vel inæqualibus.
 - 174 Quale tempus in dote taxa per patrem debite attendatur.
 - 175 Pater moriens an possit relinquere dotem filie minus legitimam, & contra, an teneatur relinquere plus, & quid si filia nubat.
 - 176 Quod pretendi etiam posse suppletio dote ultra legitimam.
 - 177 Quando dote etiam succedente loco legitima filia debeat acquirere patrem pro nuptiis indignis, vel inæqualibus.
 - 178 An, & quando dos semel taxata, vel constituta augeri, vel minui possit.
 - 179 De dote taxanda per masculos feminis exclusis per Statutum, & quando istas dos succedat loco legitima.
 - 180 De aliis questionibus in hac materia Statuti exclusivæ feminarum in proposito cadentibus.
 - 181 De dote de paragio debita super feudo.
 - 182 Et de alia dote ex fideicommissis.
 - 183 De aliis circa feudalia, & fideicommissaria.
 - 184 De taxa aliarum dotium etiam stupratoris, vel raptoris.
 - 185 De taxa dote debite ex dispositione hominis.
 - 186 Quomodo taxari debeat dos filie naturalis tantum.
 - 187 Que dicuntur de dote congrua, seu de paragio, procedunt nuptiis paribus, non autem imparibus.
 - 188 Imparitas etiam resultat ex majori dignitate, seu indignitate viri non attendenda.
 - 189 Que dicantur nuptiæ indignæ, referuntur plures opiniones.
 - 190 Aliud est nuptiæ esse indignas, aliud vero esse inferiores, seu inæquales.
 - 191 Viro inæquali inferiori licet non indigno minor dos esse constituenda.
 - 192 Si vixit equalis in natalibus, sed inæqualis in fortuna.

- 193 Item attendi debet mos patrie viri cum aliis circumstantiis.
- 194 Rejicitur opinio volentium, ut indignè nuptia cum viro digno, sed in gradu prohibito contrahi possint.
- 195 Ubi adesse lex dotum moderataria cum certa taxa, ista excedi non potest.
- 196 Quod iste leges sint valide.
- 197 Ac potius favorabiles, & commendabiles.
- 198 In Urbe alia legi dispensatur, ac nemini negatur dispensatio.
- 199 Stante dicta facultate dispensandi, Judicestaxant dotem congruam ultra taxam sub implicita conditione derogationis.
- 200 Sed ista necessaria est, alias actus remanet nullus in excessu.
- 201 Quod in hujusmodi derogationibus, seu dispensationibus non attendatur subreptio.
- 202 De pluribus questionibus cadentibus super his legibus remissive.
- 203 Non procedunt in dote mulieris extra.
- 204 An derogatio retrahatur, & repuldet constitutionem dotis.

De actione, vel remedio competente dotandæ adversus dotare debentem pro dote constituenda, & an actio sit summaria, & executiva, quomodo, & quo tempore sit exercibilis.

- 205 Omnis obligatio producere debet actionem, vel aliud remedium, quo mediante illa implatur.
- 206 Distinguntur puncti, seu questiones cadentes sub hac rubrica.
- 207 Obligatio dotandi in parentibus, & conjunctis ratione sanguinis, vel charitatis est officio iudicis, sed quid in patre.
- 208 Dos debita per stupratorem, vel raptorem est iure actionis.
- 209 Idem de dote debita ex Statuto.
- 210 Dos debita ex dispositione hominis debetur iure actionis etiam si ex pacto nudo.
- 211 Pro dote relicta per ultimam voluntatem competit hypotheca concessa per legato.
- 212 Quid ubi dispositio est conditionalis, an attendendum tempus purificatiæ conditionis, vel potius mortis testatoris cum retroractione.
- 213 Pro dote debita ex dispositione legis non competit hypotheca.
- 214 Qualis sit effectus competentia, vel incompetentia hypothecæ pro dote constituenda.
- 215 Quod hac actio personalis pro dote sit exercibilis contra tertios, & cum prelatione, & quando.
- 216 An ad bona fideicommissaria in vim Auth. res quæ competat hypotheca.
- 217 Quid ubi intrat Bulla Baronum.
- 218 An pro dote debita ex statuto competat hypotheca.
- 219 Dotis causa est summaria.
- 220 Sed non est executiva etiam ad sit instrumentum juratum.
- 221 De limitationibus ex pacto, vel Statutis, & in specie de Statuto Urbis etiam contrarium.
- 222 Dote constituendæ competit pro legato, cui quando via executiva competat, & quando non.
- 223 Vel ubi res non admittit dilationem.
- 224 Quid pro fructibus, vel usuris dotis.
- 225 An, & quando pro dote a pluribus aequè debita competit actio in solidum.
- 226 Non est exercibilis actio consequentis dotis ante matrimonium.
- 227 Etiam si dos expresse constituta sit cum pacto executivo non exercibilis, non justificato matrimonio.
- 228 Ante matrimonium, an exerceri possit hac actio, & pro taxa, ac declaratione quid debeat.
- 229 An detur iudicium preventivum.
- 230 Quando facilius istud iudicium intrat, & que regula in proposito tenenda sit.
- 231 Reprobatur opinio volentium expectandam esse etatem 25. annorum.
- 232 Quid si post preventivam taxam mulier inaequalem virum ducat.
- 233 An, & quando dotare obligatus cogi valeat ante matri-

- monium ad solvendam, vel deponendam, aut affecturandam dotem.
- 234 Datur ante matrimonium coactio ad solutionem dotis succedentis loco legitime, seu alias pure debita.
- 235 Dos qua succedit loco legitime, seu alias ex pura dispositione hominis debetur, est cessibilis, & transmissibilis.
- 236 In nuptia non cedit, neque transmittit ius petendi dotem.
- 237 Quid de dote debita per stupratorem, vel raptorem.
- 238 Nuptia cedit ius petendi dotem constitutorem alteri dotanti, vel ubi cessio principaliter respicit utilitatem cedentis.
- 239 Ad favorem fideicommissi censetur etiam cessio facta de iure, quod generaliter in altero remotiore dotante.
- 240 An excessus, qui ex dispositione hominis debetur ingrediendi monasterium, sit cessibilis.
- 241 In odium morsus dos constituenda habetur pro constituta.
- 242 Ubi mulier decessit dote non petita, quod ius eam petendi non cedatur, nec transmittatur, & de ratione.
- 243 Quid in dote debita ex statuto exclusivo.
- 244 De aliis ad materiam cessionis, vel transmissionis remissive.

De personis aliis disponendi libertatem sine certa solemnitate, vel forma non habentibus, an dotem valide constituent, seu in ejus causam obligentur, & an generaliter, & pro regula dos sit privilegiata.

- 245 Dos non est generaliter privilegiata, sed solum in casibus expressis, in aliis autem regulatur iure communi.
- 246 Mulier major valide contrahit in causam dotis, absque solemnitatibus aliis a statuto desideratis.
- 247 Etiam si ex causa voluntaria, & pro dotanda extranea.
- 248 Declaratur dummodo causa dotis sit principalis, & finalis.
- 249 De duobus aliis declarationibus, ubi scilicet ipsa mulier remaneat indotata, vel resulet donatio ad favorem viri dotare obligat.
- 250 In contractu minoris dos non est privilegiata.
- 251 Necessarius dicitur ille actus, quomodo voluntarius, ad quem faciens cogi poterat.
- 252 Distinguntur plures casus minorum in causam dotis contrahentium.
- 253 Mulier minor, an & quando valide det bona sua pro dote sui ipsius.
- 254 Quid in pacto lucri.
- 255 De viro minore dotem recipiente ejusque obligatione.
- 256 In minore pro alio in causam dotis contrahente intrat distinctio inter causas necessarias, & voluntarias.
- 257 Quid in hoc operetur juramentum.
- 258 De restitutione in integrum ratione excessus.
- 259 Filiorum familias obligatio valida est in causam dotis.
- 260 Quid in personis carentibus iudicio, vel intellectu, ut sunt ameter, pupilli, & similes.

Dotis constitutio quomodo fiat, & probetur, & quando de iure constituta censetur, item de quibus bonis, & quo nomine, an scilicet proprio, vel potius fideiussorio, vel administratorio nomine, & quando animo donandi, vel reperiendi, & de una, vel altera dotis qualitate, & quando profectitia.

- 261 In promissione, vel traditione dotis non reperitur prescripta certa forma, ideoque per scripturam, vel sine sit.
- 262 Illa probatio, que generaliter in aliis conventionibus est sufficiens, absque dubio sufficit in dote.
- 263 Quod in materia probationum dos non habeat speciale privilegium, & unde proveniat, quod minores probationes sufficiunt.
- 264 Que regula detur in materia probationum.
- 265 Quando etiam in casu dotis perfecta probatio desideratur.

- 266 Dos primo viro constituta censetur etiam data secundo, cum pluribus ampliationibus, & declarationibus.
- 267 Quid ubi primum matrimonium de iure esset invalidum.
- 268 Et quid si mutatur species matrimonii, quia post primum carnale contrahatur secundum spirituale.
- 269 Procedit in dote immediatè procedente, atque est juris prescriptio, que cessat ex contraria veritate.
- 270 Conclusio, de qua num. 266. non procedit in prejudicium tertii, & qui dicitur tertius.
- 271 Quid super augmento, vel lucris primi matrimonii.
- 272 Ubi agitur de primis nuptiis, si non constet de constitutione dotis hac non presumitur nisi alia accedant.
- 273 Que sint conjectura, & adminicula, & que regula in eis tenenda sit.
- 274 Pactum nudum favore dotis est operativum.
- 275 An promissio de dotando habeatur donationis.
- 276 Quid ubi per pollicitationem, vel per incidentem, seu per verba enunciativa.
- 277 De promissione, vel traditione sine causa.
- 278 De promissione incerta, vel vaga, seu in alterius voluntatem, vel arbitrium collata.
- 279 Dos data, vel promissa a patre censetur de bonis suis, ut sua satisfaciat obligationi.
- 280 Dantur ampliationes.
- 281 Quid ubi declaret in contrarium qualis declaratio attendatur, & de dicta declaratione implicita ob eam factam in alia filia.
- 282 De limitationibus, & quando regula de qua nu. 279. non procedat.
- 283 Dos data per patrem non censetur donata, ideoque dicitur profectitia, etiam si filia non sit in potestate.
- 284 Quando filia ob renunciationem dicatur dotari de suis licet detur de paternis, unde dos sit adventitia.
- 285 Quando constat de donatione, dicitur dos adventitia, de donatione implicita.
- 286 Quid de dote data per avum a quo debeat legitima patri dotari.
- 287 Dos ab alio data filia intuitu patriæ est profectitia, ac si ab ipso patre data esset.
- 288 Mater, & fratres una cum patre dotante censentur agere fideiussorio nomine patris.
- 289 Idem si mater cum fratribus patris hereditibus.
- 290 Quando fratres patris heredes dotando sororem reneantur de proprio ultra vires hereditarias.
- 291 Etiam si pater dote stupratorem, vel raptorem, censetur animo reperiendi a stupratore, vel rapto.
- 292 Dos data per tutorem, vel administratorem censetur administratorio nomine.
- 293 Et data per debitorem fœmine, vel ejus patris, censetur animo compensandi.
- 294 Declaratur, ubi agitur de debitore patris.
- 295 Quando dicitur dos data animo donandi.
- 296 Et cuius intuitu donatio facta sit, & de effectibus ubi dos detur intuitu obligati dotare.

De pactis sive oneribus aliisque conditionibus, & legibus prejudicialibus dotis quantitate, seu libertatem restringentibus, aut alias eam alternantibus.

- 297 Distinguntur plures casus, sive inspectiones.
- 298 Dotans non potest adicere pacta, & onera in dote, que constituantur de bonis ipsius dotare absentis, & non consentientis.
- 299 Quid in pactis adiectis ad favorem viri, cui dos constituitur.
- 300 Quid ubi adiciatur presense, & consentiente ipsa dotata.
- 301 Que dicantur bona propria dotate, & an ea, que sunt dotantis data intuitu renunciationis.
- 302 Dos constituta per patrem viventem, & donec ipse vivat, recipit pacta, & onera, & de ratione.
- 303 Quos effectus operentur hac pacta ultra dispositionem legitima.
- 304 Sed patre defuncto onera cessant, & quid in excessu supra legitimum.
- 305 Quid in dote per patrem morientem filia innupte relin-

- 306 De dote constituta per fratres, vel alios vi patris heredes, seu alias dotatam a successione excludentes, an recipiat onera.
- 307 Quod dos per alios ex legis dispositione dotare obligatos recipiat pacta, & onera, idemque de dote ex fideicommissio.
- 308 Dos debita per stupratorem, vel raptorem non recipit onera.
- 309 In dote data per extraneum ex liberalitate possunt adici pacta, & onera.
- 310 Quid de dotibus debitis per montes familiarum, vel pia loca, seu alias ex iuris communis dispositione.
- 311 In iis casibus, in quibus licet adicere pacta intelligitur si incontinenti, non autem postea ex intervallo.
- 312 Quando dicitur esse incontinenti, vel ex intervallo.
- 313 Et quando dicitur adesse consensus pro approbatione onerum remissive.
- 314 Quid de secunda dote, que pro alio matrimonio constituitur, an prima dos minus, vel alterari possit.
- 315 De aliis pactis, vel questionibus in materia cadentibus, præsertim de pacto commissorio, & de futura successione remissive.

De dote excessiva, & læsiva, inofficiosa, simulata, fraudolenta, dolosa, vel alias invalida.

- 316 In quibus casibus cadat inspectio dotis excessivæ.
- 317 In materia læsionis, an dos aliqui habeat speciale, vel reguletur cum terminis generalibus, & distinguitur.
- 318 Quod non acili detur in praxi dos inofficiosa, & consilio, sed consilio tantum.
- 319 Actio inofficiosa dotis suffragatur filiis tantum, & non aliis.
- 320 An hac actio exercetur in vita parentis dotantis, distinguuntur inter masculos, & feminas.
- 321 Et an mortuo parente, durante eo matrimonio.
- 322 Quando detur etiam in mortuo actio in vita patris.
- 323 Quale tempus attendatur pro inofficiosa regulanda.
- 324 Infra quantum tempus actio de inofficiosa proponatur.
- 325 De dote simulata eiusque probatione.
- 326 Quando dos constituta præiudicat creditoribus dotantis, atque in eorum fraudem data dicatur, distinguuntur.
- 327 Sub creditorum nomine veniunt illi qui habent jus reperiendi usuras.
- 328 Quod vir non recipiat molestias a creditoribus, & tamen recipiat a filiis dotantis.
- 329 De dote fraudulenta data iis, cum quibus disponi non potest, puta illegitimis, vel concubina, &c.
- 330 De alia dote fraudulenta in prejudicium creditorum viri.
- 331 De dote in fraudem litis, seu colligantis.
- 332 De dote revocabili, vel alia infestâ, seu resolutibili.

De dotis qualitate, an scilicet in specie, vel in quantitate consistere dicatur, & quando bona censentur data æstimata, vel inæstimata cum effectibus exinde resultantibus, & an qualitas ab initio ex intervallo constante matrimonio alteretur reducendo de specie ad quantitatem, vel e contra.

- 333 Est potius questio facti, & quomodo decideri debeat.
- 334 Duplex species æstimationis, una propria, altera impropria.
- 335 Dari potest dos æstimata in quantitate etiam sine explicata æstimatione.
- 336 Ubi voluntas non est clara, sed ambigua, quomodo dignoscatur, an bona data sint æstimata, vel inæstimata recensentur hinc inde conjectura.
- 337 Quid ubi pretium certum statutum non est.
- 338 Quid ubi dantur in dotem frumentum, vinum, oleum, & similia.
- 339 De effectibus æstimationis circa periculum damni & decrementi, vel commodum augmenti.
- 340 Quale dominium in bonis æstimatis remaneat partes mulierem, & quale transeat in virum.

De evictione, vel exigibilitate per dotantem praestanda, ac de aliis dotis constituta, & restitutione cautionibus, ac fideiussoribus, & quomodo ad has cautiones teneantur.

- 341 An, & quando dotis evictio praestanda sit.
342 Quid de exigibilitate nominis debitoris, vel juris cessantis.
343 Dotis restituenda non autem constituta, & solvenda fideiussores dari prohibuitur est, & de pluribus limitationibus.
344 Fideiussores in solidum obligati, an, & quando habeantur pro debitoribus principalibus, vel pro fideiussoribus.
345 De cognitione investimenti pecunie, an, & quando petatur.
346 Pater tenetur filio nubenti, vel facere donationem propter nuptias, vel coeuvare pro dote.
347 Declaratur quando ad id teneatur, necne.
348 De aliis ad hanc materiam paterna obligationis.
349 Et de transmutatione dotis de specie ad quantitatem, vel contra.

De dotis exactioe quomodo fieri possit, vel facta probetur, & quatenus facta non sit, an habeatur pro tali in odium viri negligentis, & de dote confecta.

- 350 An vir, vel respiciat mulier exigat dotem a dotante sine cessante.
351 Dos in materia dotis non est privilegiata, & quare privilegiata videatur.
352 An, & quando res dotalis, vel creditum prescribatur, quando dotis solutio facta viro non liberet dotantem.
353 De exactioe neglecta, de qua vir teneatur, ut dotem etiam inexactam restituat.
354 An confessio recepte dotis referatur spei future numerationis, vel potius ad fraudandam prohibitam donationem, vel pompam.
355 Confessio dotis non probat veritatem etiam in prejudicium confitentis.
356 Et ex officio admittenda etiam in iudicio executivo, quid ubi acceptis juramentum, & quando istud sit operationem necne.
357 Conclusio de qua num. 356, fallit concurrentibus administris, & que regule tenenda sint in administrulorum officia, & operatione.

De fructibus veris ipsorum bonorum, vel iurium dotalium inasimilatorum, quotum dominium penes mulierem resideat, quomodo ad ipsam, vel virum pertineant; ac etiam de fructibus bonorum extradotalium.

- 360 De fructibus bonorum velitorum, vel assignatorum pro dote pro tempore antequam sequatur matrimonium.
361 Quid post matrimonium ubi vir non habet interesse.
362 Sequitur matrimonio si vir suffert onera matrimonii sui, non autem dotantis sunt fructus, & quid ubi non consistet de traditione.
363 Quatenus non sit sequuta traditio, quid exinde resultet.
364 Quid ubi tradita sint fenda, vel alia bona, que dari non possunt sine assensu.
365 Idem quod num. 362, & sequ. procedit in concursu mulieris.
366 Quid si vir ex pacto non ferat onera.
367 In casu asscuracionis ad huc fructus excedentes onera sunt viri, eiusque creditoribus.
368 Quid ubi deficiant omnia requisita ad hunc effectum necessaria, validi matrimonii, valide constitutionis dotis, & supportationis onerum, quia aliquod ex his deficiat.
369 Qui veniant sub nomine fructuum, distinguuntur plures species, & de fadnis, silvis ceduis, & similibus.
370 Quid ubi bona data sint in dotem asimilata, itur dos consistat in quantitate.
371 Sed quid ubi ob inopiam viri etiam ad asimilata detur subsidia vincalicio.

372 Quomodo fructuum diviso facienda sit inter virum, & uxorem, vel heredes, facta casu restitutionis dotis.
373 De pertinencia, vel restitutione fructuum bonorum extradotalium.

De usuris, seu intercuris dotis consistentis in pecunia, seu quantitate.

- 374 An mulier petat a dotante usuras dotales pro tempore ante matrimonium.
375 Pro tempore constantis matrimonii etiam ipsi mulieri onera ferendi debentur per dotantem usuras, seu intercuris.
376 Quid post solutum matrimonium, an mulieri debeantur a dotante.
377 Viro post matrimonium data supportatione onerum debentur abique mora.
378 Etiam si ad sit aliqua mora & executio.
379 Quid ubi dos adhuc constituta non est, an per patrem, vel alium dotantem debeantur etiam pro tempore precedenti.
380 Non admittuntur excusationes ob verbales oblationes, vel ob defectum implementi, vel a verbis urbanis ad beneplacitum.
381 Quando ista excusationes admittantur.
382 Et quid si remissum est in arbitrium tertii.
383 Minor atus, vel excus non excusat.
384 Quid in augmento dotis.
385 Pro dote debita, vel constituta ex fideicommissis, an successor teneatur ad usuras decursas tempore praedecessoris.
386 An de focalibus, & corredalibus.
387 Vel de frumento, vino, oleo, & similibus.
388 Quid si usura excedat onera matrimonii.
389 An debeantur sponse de futuro, seu viro putativo, an de dote putativa.
390 An a tertio debitori dato in dotem petantur, vel tertius viri cessonarius ex parte, & exigat.
391 De pluribus casibus, seu limitationibus, in quibus usuras non debeantur.
392 Ubi debium in substantia est licitum, licitum est has usuras in pactum deducere, ac taxare, quod etiam per Statutum fieri potest.
393 Quando taxa statutaria, vel consuetudinaria non attendatur.
394 An per receptionem fortis resultet prejudicium in his usuris.
395 Quid si vir vivens nunquam petierit, seu longum, aut longissimum silentium accedat.
396 Soluta matrimonio, seu viro non ferenti onera non debentur.
397 Quomodo de quantitate investimento conventum sit, & quando fecus.
398 Quid ubi intret interesse dampni emergentis, vel etiam lucri cessantis.
399 Censu pro dote etiam sine pecunia constitui potest.
400 An debeantur solum matrimonio, etiam si matrimonii reliquie supersint.
401 Quod affirmativum, vel negativum dicitur de usuris, procedit etiam in fructibus pignoris.
402 Si solum matrimonio Statutum, vel consuetudo deserat mulieri vidue usuras contra dotantem, seu virum eiusque heredes, id servandum est reprobata distinctione, an accedat Apostolica auctoritas, necne.
403 Huiusmodi Statuta non canonizant, neque deserunt eorum auctoritate usuras, sed inducunt presumptam probationem requisitorum, ex quibus de iure debentur.
404 Id quod fieri potest per Statutum, fieri etiam potest per pactum, quod a communi usu non deviet.
405 Per solutionem probati dicitur interpellatio, vel conventio.
406 Quid si mulier ex bonis viri fructus percipiat, vel alimenta obtineat, aut eorum loco annuam prestationem.
407 Si vero agitur de usuris assequendis, tunc desiderantur diligentia, & inopia.
408 Taxa statutaria attenditur etiam pro casu asscuracionis, vel pro alimentis, pendente legali dilacione.
409 Etiam accedente Statuto filii mortua muliere non obrirent has usuras.

410 An usure debeantur pro lucro, & de aliis ad materiam remissive.

De asscuracione dotis ob inopiam viri; & de aliis casibus restitutionis, constante matrimonio.

- 411 Ob inopiam datur asscuratio pro dote, ac etiam pro lucro sperato.
412 Non est restitutio ad plures effectus, illos presertim fructuum, qui exuberantes sunt viri, ac etiam pecuniam.
413 In casu asscuracionis non intrat jus offerendi, sed quid creditores facere possint.
414 An mulier impediat executionem bonorum viri.
415 Quod in hac materia circumspicere procedatur, & deratione.
416 Filii mortua muliere non conceditur hoc jus asscuracionis.
417 De aliis effectibus resultantibus ex eo, quod asscuratio non importet restitutionem.
418 Constante matrimonio est locus restitutioni ob viri banum, vel deportationem, ac alios casus.
419 Derestitutio voluntaria, & concordis constante matrimonio remissive.

De restitutione dotis soluto matrimonio, quando, quomodo, & cui facienda sit; & consequenter de successione in dote.

- 420 Infra quantum tempus dotis restitutio fieri debeat, & de dilacione legali.
421 De casibus, in quibus cesset dilatio legalis.
422 Ubi dos consistit in speciebus infirmatis, in eisdem, ut reperitur, facienda est restitutio.
423 Quid in accionis, seu arredu.
424 Si dos consistat in vino, oleo, quid restitui debeat, & quid in semoventibus.
425 Ubi dos consistit pecunia, atque ad sit monetario variatio, quale tempus attendi debeat.
426 Quid ubi pro restitutione quantitas posita sunt bona in facultate solvendi, & an possint sine dicta conventionione bona invito dari.
427 Et quid ubi dos consistit in iuribus personalibus, seu vitalitiis.
428 Detrahit vir expensas funerum, & ultima infirmitatis, & meliorationes.
429 Dos adventitia cessante pacto contrario, ipsi mulieri, vel eius heredi restituenda est etiam si sit in possessione.
430 Quando dos pertinet ad filios ut filios prohibita mulieri facultate disponendi.
431 Dos profecticia revertitur ad patrem, & de materia consuetudinis Martini.
432 De Statutis decernentibus reversionem dotis ad fratres, vel alios dotantes, an procedant, condito testamento.
433 Quod etiam filie competat actio petendi dotis profecticia restitutionem.
434 De prohibitione alienandi fundum dotalem ex lege julia cessante ex iuramento.
435 Etiam in casibus permissis prohibita est alienatio, vel obligatio dotis iura medietatis, etiam quando in totum, & de hac materia alio medietatis.
436 Augmentum, quod ab ipsa muliere, vel alio constituitur ab initio ante matrimonium, est vera dos, cuius iure in omnibus regulatur.
437 Idem de eo augmento, quod pariter initio ipse vir mulieri constituit, & fortius in compensationem.
438 De augmento, quod mulier, vel alter pro ea faciat, constante matrimonio.
439 De casu converso augmenti, quod vir constante matrimonio faciat mulieri.
440 De vestibus, gemmis, & aliis per sponsum sponse datis, an censentur donata, & dotis augmentum faciant.
441 Quod lucra dotalia, que hodie sunt in usu, ignota sint iuri communi, & sint diversa ab illa donatione propter nuptias, quam in iure habemus.

442 Quod leges loquentes de lucris non bene adaptentur lucris reciprocis ex Statuto, vel pacto.
443 De lucris usitatis ex Statuto, vel pacto, ac pluribus ad eorum materiam.
444 Presertim, an attendatur locus viri, vel mulieris, & an deroget l. hac edictali, C. de nupt.

De concursu dotis cum creditoribus viri, vel dotantis super anterioritate, vel potioritate.

- 445 Regula qui prior fortius cadit favore dotis, & an ea sit privilegiata circa suspensionem antedatam.
446 De privilegio hypothecae tacite competente dote.
447 A quo tempore initium sumat hac hypotheca, an a die promissionis, vel a die matrimonii subsequenti.
448 Et quid si matrimonium precedit, & dotis promissio sequitur.
449 Quando neque tempus promissionis, neque illud matrimonium ibi non effectum, vel soluto attendatur.
450 Quod praferantur secunda dotis creditores intermedii inter primam, & secundam eius constitutionem, seu primum, & secundum matrimonium.
441 Privilegium potioritatis non competit pro dote constituta in bonis dotantis, sed solum pro dote restituenda in bonis viri.
452 Mulier pro dote restituenda praefertur creditoribus anterioribus habentibus hypothecam legalem, seu tacitam, non autem expressam.
453 Quid in bonis postea acquisitis, an in eis praferatur etiam anterioribus habentibus expressam.
454 Quando neque hypotheca legali anteriori dos praferatur.
455 Inter privilegiatos privilegia conquisantur ut est altera dos, & alii, & quando alii privilegiati posteriores vincant dotem.
456 An dos anterior lucrativa vincat posteriores ex causa onerosa.
457 Dos posterior praferatur in bonis propriis datis in dotem asimilatis ad versus omnes.
458 An hoc privilegium subsidiarium, vel generaliter illud potioritatis sit cessibile, vel transmissibile.
459 Non competit privilegium potioritatis pro lucris, & quid pro augmento, quod ipse vir fecit uxori.
460 An competat uxori putativo, vel sponse, & de aliis ad materiam remissive.

De Dotibus Monialium.

- 461 Quare in iure agatur solum de dote carnali, non autem de spirituali, & quod hec licita sit.
462 Omnia, que disponunt favore dotis spirituali.
463 De differentia inter has dotes circa taxam, seu congruitatem, & de solite taxae alienatione.
464 De alia differentia circa tempus eam praestandi, ac faciendi eius preventivum depositum.
465 Differunt etiam in modo eam praestandi, & quomodo.
466 Et de alia differentia circa restitutionem, vel successionem, & an monialis transenti de uno Monasterio ad aliud restituatur.
467 Quid ubi monialis exeat a Monasterio ob annullationem professionis.
468 De fructibus, vel usuris dotalibus favore Monasterii.
469 De dote, que datur in conservatorii, & pias domibus, in quibus non emittitur professio.

De aliis materiae generalibus remissive.

- 470 Quod dos sit universitas, & quomodo.
471 De prejudicis que virosiunt in dote pro mulierem, vel contra per virum mulieri.
472 Si vir, & mulier presentent, vel nominent, que presentatio praevalcat.
473 De melioramentis, & deteriorationibus, ac de oneribus viro incumbendis, que sint.
474 De materia amissionis, vel privationis dotis, & lucrum ob fornicationem, aliaque causas, & an parata transeat ad heredes.

PRO O E M I A L I A.

Dotis vocabulum in eius latissima grammaticali significatione, convenit omnibus dotis que ex natura, vel fortunae, aut industria beneficio obtineantur, ideoque boni motes, ac literarum scientia, aliaque animi partes, ejusdem

dem animi, vel ingenii dotes dicuntur: In legali autem la-
ta significatione, adhuc plura complectitur sub hac tracta-
tione non cadentia; siquidem peculium, seu circumferen-
tia Regni, Principatus, vel Reipublicæ explicatur sub no-
mine dotis, que per Rempublicam tanquam uxorem tri-
buitur Principi tanquam eius viro politici matrimonij or-
nibus supportantur, *sub tit. Regalibus, disc. 44.* Prout in be-
neficialibus, præsertim in materia Jurisprætorum, istud
dotes vocabulum frequenter habetur ad effectum congruæ do-
tationis Ecclesiæ, vel Altræ, seu Beneficii; quinimo etiam
in ipsius personis Ecclesiasticis ad sacros ordines promotis, vel
promovendis ad titulum patrimonij, istud sub hoc vocabulo
quandoque explicari solet, de quibus tamen, vel familiaribus
in præsentem non agitur, nisi quatenus incidens, vel similitu-
dinaria occasio præbeat.

1 Illa verò dos, de qua in præsentem agitur, consistit in eo
muleris peculo, quod illi assignari solet ad effectum consu-
landi suæ honestati ac sustentationi, mediante matrimonio
carnali, vel spirituali, quorum utriusque idem terminus con-
venit; quamvis enim jus civile non nisi dotem pro carnali
matrimonio tractaverit, & cognoverit, vel quia tunc mo-
derna usus monasterij, sub clausura, & solemnij monasti-
cæ professionis non haberetur, vel quia si haberetur ille usus,
quæ etiam apud Gentiles habebatur, virginum vestalium, non
tamen haberetur alter usus dotis, cu jus nullam mentionem
sibi antequam Romani chronistæ de hujusmodi virginibus
agentes, minime historici Ecclesiastici agentes de virginibus,
quæ etiam in primitiva Ecclesia virginitatem Deo yo-
vebant.

Attamen hodie receptum est utrique matrimonio conve-
niri dotem cum eisdem regulis ac privilegiis dotalibus tra-
ctandam, congrua congruis referendo; licet enim in mat-
rimonio spirituali plerique dotem potius improbarerint, quàm
si quod simonie speciem id præferre videatur, dando pecu-
niam, vel aliam rem temporalem pro re spirituali, qualis
est admissio ad professionem vitæ monasticæ, quod alii etiam
ad ipsum matrimonium carnale ex rationis identitate exten-
derunt, quasi quod eadem simonia labes cadat, dando pecu-
niam, vel aliam rem temporalem pro matrimonio, quod
est quid spirituale; at tamen hujusmodi quæstionibus hodie
solum deferentibus in scholis, & Academiis idealiter
pro ingenij acutiendis ac exercendis, in foro extra om-
nem controversiam est, utramque dotem, congruam,
ac licitam esse, utpote datam pro alia temporalitate as-
sumptionis onerum in sustentatione mulieris, non autem
pro una, vel altera spiritualitate, *hoc tit. discurs. 1. &
144. & 167.*

Ad unum autem, vel alterius dotis essentiam, necessarium
est unum, vel alterum matrimonium validum ac perfectum,
sine quo dos non datur, utpote ab eo nomen ac essentiam reci-
piens, adeo ut etiam dos per matrimonium ad ejus perfec-
tum esse redacta, soluto matrimonio desinat esse realis, at-
que in stricta significatione remaneat simplex peculium, seu
credendum pecuniarium, multò magis ubi nullum, nec de
jure, nec de facto matrimonium intercesserit, vel si ad ef-
fectum de facto, non tamen ad id de jure, ut contingit in mat-
rimonio putativo.

7 Adhuc tamen sine matrimonio dotis vocabulum datur,
ut contingit in vidua, in qua largè datur dos quoad plures
effectus pluraque privilegia, largius verò in sponsa de fu-
turo, vel uxore putativa, in quibus dos conventa, seu des-
tinata ad plures effectus habetur etiam tanquam vera dos,
atque largissimè sub eodem vocabulo explicari etiam so-
let illud ipsum, vel prophanum subsidium generale, quod des-
tinatum est puellis incertis de certo genere, vel etiam de in-
certo; sed per similitudinem, non autem per veritatem, ac
propriètatem.

9 Hinc proinde resultat, quod factio legato, vel alia dispo-
sitione pro dote Monialium, seu pro matrimonio spirituali,
illud non convenit puellis, quæ calibem vitam domi, etiam
sub aliquo pio ac probato instituto ducere velint, si illis,
in qua de facto clausura more, & cum monastico institu-
to vivatur, quoties legitima, & solemnij professio, præ-
vio anno probationis, alii que necessarii non accedat, cum
deficiat matrimonium consensu in dicta formali profes-
sione, ideoque dictæ mulieres neque dicuntur, *d. disc. 167. ac
etiam, disc. 5.*

Prout habens ius distribuendi dotalia subsidia, seu ad illa
nominandi puellas, ut in plerisque piis locis est disponen-
9 tum facultate contingit, non consumitur talis facultas per

nominationem, neque etiam per subsequendam dotis assigna-
tionem, nisi tam de jure quàm de facto, unum, vel alter-
rum matrimonium sequatur, adeo ut decedente puella no-
minata inpuella, seu aliis inhabilitate effecta, integrum sit jus
nominantis, perinde ac si ille actus utpote inefficacatus non
esset sequutus, cum aliis similibus effectibus verè dotis, *dis-
c. 9. & 10. eodem tit.*

10 Quo verò ad privilegia, vel jura doti attributa, quamplu-
ra ex rationis identitate, seu ad instar, conceduntur hujus-
modi dotibus quamvis impropriis, & que largo modo tales
dicuntur, magis verò illi doti, quæ ad differentiam ejus que
nunquam talis fuit, largè ita dicitur, eo quia fuit, sed de-
fuit ob matrimonium dissolutum, ut est dos viduæ, quæ se-
re in omnibus exæquatur doti uxorate; in alia verò specie,
quæ largius talis dicitur, eo quia nunquam talis fuit, sed per
quandam similitudinem, seu speciem redacta est, ut est dos
uxoris putativæ, vel altera promissa, seu destinata sponsæ
de futuro quoad dotem constitutam, vel destinatam spon-
sæ, competere videtur fortè omnia ea privilegia quæ verè doti
competunt adversus patrem, vel ab eo causam habentes, non
autem contra sponsum, vel ejus patrem, nisi ubi ex mo-
re regionis, vel aliis facti circumstantiis, quæ necessitate
impellente dos sponso tradita fit.

11 In dote autem putativa regula est magis generalis, ut ei
competant omnia ea privilegia quæ verè doti attributa sunt,
ejusque naturam habeat, tam quoad privilegia, quam quoad
effectus ex dotatione resultantem, cum præsupposito tam-
en quod in uxore putativa concurrat bona fides, ob quam
illa ad omnes ferè effectus habeatur pro uxore verè, & con-
sequenter quoad competant jura, & privilegia verè doti com-
petentia tanquam fructus, quos tamen non dominus si bona
fide percipit, facit suos; secus autem accedente mala fide, ob
quam illis redolitur indigna, ob cessantem illam æquitatem,
cu jus ratione id conceditur. Cadente quæstione, ubi agi-
tur de fide media, que positive bona, vel mala dici non va-
leat, qualis exemplificatur in dubitantibus, probabilibus tamen,
magisque receptum videtur, ut sexus imbecillitas commi-
serando, hæc media fides de bona magis quam de mala
participare debeatur, ideoque dotalia jura, & privilegia
competant, *discurs. 145. & discurs. 166. & alibi hoc eodem
titul.*

12 Ipsum verò matrimonium sine dote rectè dari posse recep-
tum est; quamvis enim etiam in aliquo Concilio ad mat-
rimonium carnale dote necessaria non dominus si bona
fide percipit, facit suos; secus autem accedente mala fide, ob
quam illis redolitur indigna, ob cessantem illam æquitatem,
cu jus ratione id conceditur. Cadente quæstione, ubi agi-
tur de fide media, que positive bona, vel mala dici non va-
leat, qualis exemplificatur in dubitantibus, probabilibus tamen,
magisque receptum videtur, ut sexus imbecillitas commi-
serando, hæc media fides de bona magis quam de mala
participare debeatur, ideoque dotalia jura, & privilegia
competant, *discurs. 145. & discurs. 166. & alibi hoc eodem
titul.*

13 Magnas autem antiquiores tractarunt quæstiones, per
modernos etiam Scholasticos tractari solitas, in foro tamen
inutiles, meritoque negligendas, super dotis diffinitione,
ac etiam origine, an scilicet illa esset de jure natura, vel gen-
tium, seu civilis, plerique opinantibus circa originem ac
substantiam esse de jure gentium, circa verò modum
esse de jure civili, seu positivo, quod tamen minus probabi-
le videtur; cum verius sit esse de iure jure positivo, dum ex
antiquorum ac modernorum chronistarum testimonio, apud
pleraque nationes dotalium usus non habetur, ac sine illis ma-
trimonia contrahuntur; impropiè tamen ac largè dicitur
dos de jure gentium, vel à frequentiori popolorum usu, vel
quia apud Romanos & in Italia, priusquam jus Civile perleg-
ges 12. tabularum suam primævam introductionem haberet
erant in usu, & sic de illo iure gentium quod impropiè ta-
le dicitur, ad differentiam juris civilis Romanorum in
scripturam redacti, ac ad instar illius juris naturalis
cui per quandam modum loquendi, seu ducto argumento

ad natura-
lem obligatio prestandi filiis, & parentibus legitimam, quam tamen receptum est, utpote à jure positivo inductam, per idem jus positivum commune, vel municipale tolli posse, *disc. 1. & disc. 143. eod. tit.*

De personis que de jure dotare tenentur, & de ordine inter obligatos servando.

14 Is ita prænotatis, prima inspectio in materia cadere so-
lita percutit dotandi obligationem à juri dispositione manantem, quam scilicet personas afficiat, qualisve ordo in-
ter eos adhiberi debeat, ut unius magis quam alterius obli-
gatio exerceri debeat.

15 Omnium autem prima magisque ampla est obligatio pa-
tris dotandi proprias filias legitimas, & naturales, si-
ve illas habeat in potestate, si-ve non; licet enim plerique,
patria potestati hanc obligationem principaliter referen-
tes, credant, quod ubi pater habeat patrem adhuc viven-
tem, in cuius potestate sint etiam filie sicuti est ipse,
16 ut avi potius quam ipsius patris dotandi esse debeat obli-
gatio; attamen minus recepta est talis opinio innixa præsu-
posito, seu dispositioni juris antiqui, vel mediæ, quando si-
lius familias, exceptis castrensibus, inhabilitatus erat ali-
quod habere peculium sine quo dicta obligatio non datur,
quod quicquid acquirerebat filius, erat patris; secus autem
attento jure novo, per quod, exceptis bonis à patre pro-
venientibus jure peculli merè profecti, filius capax est
omnium aliorum bonorum, nedum sub castrensibus, vel
quæ, sed etiam adventitii, vel profecti sui castrensibus, vel
17 omnium nomine venientium, ideoque ubi hæc bona suppe-
rent, adeo ut pater ad hujusmodi onus idoneus dici valeat,
ipsum debeat esse prima obligatio, *disc. 1. eodem tit. & disc.
142. eodem tit.*

18 Adeoque lætissima obligatio patris, ut filiam quamvis di-
vitem ac aliunde proviam dotare quoque teneatur, idque
extra controversiam tam apud Legistas quam apud Cano-
nistas, quoties agitur de innupta, que cum consensu pa-
tris nubere velit, ut etiam de ea que cum paterno con-
sensu nuperit, cum duplex obligatio patri incumbat, nu-
bendi scilicet ac dotandi filiam, ideoque spiritum onus
nuptiarum impletum est, non per hoc cessat alterum, *ibid.*

19 Aliqua verò discrepantia dignoscitur inter civilistas, &
canonistas, quoties filia invito, vel infcio patre dignè nupse-
rit, an scilicet dote petat; & quamvis attenda juris ci-
vilis dispositione, opinio negativa sit probabilior, attam-
en quoties filia non est dives, seu aliunde provisa, ubique
magis recepta videtur opinio, ut dicti consensus defectus
patrem non eximat à tali obligatione, quoties tamen ut di-
ctum est, dignè nuptiæ contrahantur; ubi verò est aliunde
provisa, tunc apud canonistas adhuc idem magis com-
muniter receptum videtur, sed in vera juris censura minus
probabiliter, quoniam nulli lex divina, vel canonica obli-
gat patrem ex lege justitiæ ad dotandam filiam divitem ac
de suo congruè proviam, cum dos subrogata dicitur loco
alimento, ad que pater non nisi in subsidium erga fi-
lios inopes tenetur; eatenus autem dicta obligatio dotandi
filiam quamvis divitem ac proviam procedit, quatenus
ita placuerit legi civili, seu verus ita placuerit nostris ma-
joribus dictam legem ita interpretantibus, ideoque vide-
tur potius quoddam legis beneficium, seu privilegium, quod
cum sit qualificatum, atque sub dicta conditione paterni
consensus concessum, obtineri non debet nisi cum sua qua-
litate, seu adimpleta conditione sub qua concessum fuit;
ideo enim filiam sine paterno consensu dignè nubentem lex
canonica, seu recepta scriptura tradidit ex dicta legis in-
tentione manans obligat patrem ad dotandum, quatenus
ob dotis carentiam, filia aliunde non provisa contrahere
20 non possit; sed ubi ratio cessat, nulla videtur subesse
alia ratio, que suadeat patrem ad id teneatur, ideoque id po-
tius rem mali exempli, ac Republicæ perniciosa contem-
nenda videtur, quoties tamen ipse patrem in filia con-
trahat, ita ut non versemur in casu quo pater omittendo,
culposè in hoc se gerat, unde ejus consensus ex juris inten-
tione, vel iudicis officio tanquam indebitè, ac sine proba-
bili causa negaus haberi debeat pro præfrito, *eodem disc. 1.
& 142. hoc tit.*

21 Provisia dicenda est autem filia ad effectum excusandi di-
ctam paternam obligationem, etiam in dicto magis rigoro-
so sentu Canonistarum, ubi per Supratorem, vel raptorem
ex Canonum, vel Concilij Tridentini dispositione dotanda

Card. de Luca, Lib. VI.

est, cum id nedum in gratiam ipsius stupratæ, vel raptæ,
sed etiam patris, ac in recompensam sibi illatæ injuriæ ita dis-
positum videatur, *disc. 141.*

22 Cessat autem dicta obligatio in patre ad id non idoneo,
cum eadem obligatio à lege inducta fit cum idoneitatis præ-
supposito; ac etiam ubi filia ante ætatem 25. annorum
indignè nubat, seu aliàs se prostituat, quoties id ipsius pa-
tris culpa magis quam ipsius puellæ imputari non potest
23 *eodem discurs. 142. ac etiam discurs. 1.* Quamvis enim ali-
qui crediderint, ut de jure ita dispositum usque ad ætatem 24
25. annorum, procedat hodie post ætatem de more regio-
nis nuptiis congruam, quasi quod tunc illa completa, pa-
tris culpæ imputandum sit, nullum tamen probabile fun-
damentum habet hæc opinio, ideoque merito rejicienda
ibidem.

24 Adhuc tamen in casu indignarum nuptiarum ante dictam
ætatem inexcusabilem, quoties ipsius filia ejusque viri in-
opia exigat, obligatus remanet pater suppeditare dotem, non
25 quidem dignis nuptiis aliàs congruam, sed præciæ alimen-
torum necessitati proportionatam; eademque ratione filiam
corruptam præsertim spiritualiter nubere volentem ad oc-
currendum honestati in futurum, quando aliàs consultum
26 non sit, providere teneatur. Prout filia Judeæ, infidelis, vel
hæreticæ adversus patrem Christianum ac respectivè Catho-
licum hæc actio denegatur, *ibidem.*

27 Respectu verò filiarum naturalium tantum, quamvis varient
scribentes, an prior debeat esse obligatio matris magis
quàm patris, vel utriusque æqualis, adhuc tamen magis
receptum videtur, priorem obligationem esse patris; &
quamvis iste esset clericus aliud non habens nisi redditus
28 ecclesiasticos, quoniam adhuc non obstantibus Apostolicis
Constitutionibus rigorosè prohibentibus clericis ad ille-
gitimorum favorem disponere, dicta obligatio viget, ut-
pote subrogata loco alimentorum, quæ ipsa canonica æqui-
tas magis præcipit, quam jus civile, neglectis illis dispo-
sitionibus inter naturales tantum, vel spurios, aut ex damna-
29 to coitu procreatos, quæ per ipsam legem civilem adhiben-
tur, cum lex canonica ad solam naturalem qualitatem filia-
tionis respiciat.

30 Cum duplici tamen moderatione, cum qua naturales tan-
tum à legitimis, & naturalibus distinguuntur; primò licet
ut hæc obligatio erga naturales sit subsidiaria, ideoque
non militet erga filiam aliunde proviam; & secundò, circa
taxam, seu congruitatem, cum non oporteat ita dignè ac
juxta patris dignitatem collocare filiam naturalem tantum,
sicuti collocanda est legitima, & naturalis, cum in natu-
ralibus non militet ratio nobilitatis, vel decoris, sed sufficit
collocare in statu, qui ex more regionis congruus est natu-
ralibus tantum, *ibidem disc. 142.*

31 Quod autem dicitur de paterna obligatione dotandi fi-
liam quamvis divitem ac aliunde proviam, procedit in
prima dote, secus autem in altera quam, prima casuali-
ter, seu aliàs consumpta, dare oportet; tunc enim non
nisi in subsidium acubi aliis consili non potest, tenetur,
quod tamen non est speciale in patre, sed commune aliis
dotare obligatis, ut prima dote non culposè amissa, seu
perempta; aliam subsidiariam, pro altero tamen non autem
32 pro eodem matrimonio, constituitur oportet, *discurs.
4. & eodem, discurs. 142. eod. tit.* Ideoque dotantes cauti esse
debeant dotem bene investitam tradere, ne alias ad secun-
dam, vel ulteriorem cogantur; fortius verò ubi prima dote
33 amissa ipsius dotantis culpæ referri potest, ut præsertim con-
tingit in casu quo actum sit cum viro cum in quantitate con-
stitutorum cum vinculo tui investimenti tradi debere, deinde
deque sine legitimo mulieris consensu liberatadatur, cum
tunc viro non idoneo existente, magis ad eandem primam
dotem denudè solvendam ob malè factam solutionem, quam
ad novam subsidiariè constituendam dotans teneri dica-
tur, ob jus ex dicta conventionem mulieri questum, *eod.
disc. 4.*

34 Eadem prima obligatio patris vivens, in ipsius morien-
tis hæredem ac bona transfunditur, ideoque secunda dotan-
di causa, seu obligatio, post patrem, est ejus hæredis;
quamvis enim hujus oneris transmissio ad hæredes, & suc-
cessores, ipsaque bona illi affecta, non sit specialis in patre,
sed sit communis omnibus ascendentibus utriusque paterni
ac materni lateris, non autem fratris, vel aliis transver-
salibus, quorum obligatio est personalis, atque cum one-
35 rentum persona extinguitur, ex ea differentia ratione, quod
parentum obligatio dicitur ratione sanguinis magis realis
quàm personalis, ideoque non extinguitur cum persona, sed
transeat ad bona illi affecta, altera verò obligatio transver-
salium

